

24 Haziran Seçimleri

Seçimler öne alındı. Bir ay, iki ay değil, bir buçuk yıla yakın bir süre erkene alındı. Bunun bir nedeni olmalı. Ekonomisi ve politikası yolunda yürüyen, uluslararası ilişkilerde başarılı olan bir ülke eğer aklını yitirmemişse seçim tarihini neden öne çeksin?

Diyelim ki çektik. O zaman da kazanma koşullarını garanti gördüğü için çekmiş olacaktır. Değilse, neden çeksin? Bu savımız şu anlama geliyor. MHP destekli AKP-SARAY Rejimi durumunu sağlam görmemek için seçimleri öne çekiyor ve bunun sonucunda da kazanmak için elinden gelen hiç bir olacağı adına bırakmayacak.

Bizim düşüncemize göre iki olasılık var. Ya devlet bu başarısızlık ve sorunlardan dolayı bu iktidarı dinlendirmek için geri çekiyor. Onu dinlendirecek ve bir veya iki dönem sonra tekrar sahaya sürecek. Bu durumda da bu senaryo organize edilmiş olmalıdır ve Erdoğan ile şürekasını bir takım hukuksal yaptırımlardan korunma sözü verilmiştir. Ya da diğer olasılık, MHP istekli AKP-SARAY Rejiminin devlete hakim olmak için ramak kaldığı bir ortamda, konuyu tesadüfe bırakmayıp erkene çekerek garanti altına almasıdır.

İkinci durumda Stalin yoldaşın dediği gibi "kimin ne kadar oy verdiği değil, kimin saydığı belirleyicidir" sözü akıllara geliyor. Yani bu seçimlerin erkene çekilmesi sivil bir darbe niteliği özelliği taşımaktadır anlamına gelir.

CHP muhalefet yapacaktır, ancak unutulmamalıdır ki bu devletin kurucu partisidir ve ülkenin bekası için zor durumlarda "düşmanı" ile aynı yorganın altına girer. Bunun örneklerini konu Kürt meselesi olunca defalarca yaşadık. Yani eğer kesin bir niyet ve amaç varsa bunu durdurmaya CHP'nin istese de gücü yetmez.

Hangi seçeneğin söz konusu olduğunu 25 Haziran sabahı birlikte yaşayacağız. Ancak şu kesin ki, hangi seçenek olursa olsun, toplumsal mücadele hareketlilik kazanacak ve hangi koşullar altında olursa olsun sınıf savaşımı yükselecek. HDP'nin de barış ve demokrasi cephesinde belirleyici rolü olacak. Onun için oylarımız HDP'ye!

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 2 Mayıs 2018 Tarihli Açıklaması

ÜLKENİN GELECEĞİNİ ELİMİZE ALALIM!

Bu yılki 1 Mayıs tüm Türkiye'de milyonların katılımı ile gerçekleşti. Bu yılki yürüyüş ve mitingleri önceki yıllardan ayıran özellik, sendikacı işçilerin ve emekçilerin eylemlere katılım oranındaki artış idi. İstanbul 1 Mayıs'ında katılımın üçte ikisinin Türk-İş, Bağımsız ve DİSK üyesi işkolu sendikalarından oluşması ve Hak-İş üyesi işçilerin eyleme sendika pankartları açmasalar dahi gruplar halinde katılmaları ve başlarında Hak-İş kasketleri taşımaları önemli bir gelişmeye işaret ediyordu.

İşçi sınıfının ve emekçilerin hareketlenmesi ülkede ekonomik, sosyal ve politik sorunların artışı ile at başı gelişmektedir. Bugüne dek aldatılan, pembe hayallerle yanıtlanan işçi ve emekçiler ülkenin gidişatını doğru tespit ediyorlar ve hareketleniyorlar.

İşçi sınıfının eğilimleri ve hareketliliği bir ülkede devrimci sınıf hareketinin ölçümünün barometresidir. Türkiye'de cıva ibresi yükseliyor. Bu da önümüzdeki dönem yükselecek sınıf hareketinin ilk belirtileridir.

Tuzla, Gebze, Kocaeli, Aliağa, Zonguldak, Konya, Antep gibi merkezlerde bizzat işçilerin fabrikalardan, madenlerden, tersanelerden, rafinerilerden kortejler halinde çıkarak 1 Mayıs kutlamalarını gerçekleştirmeleri yeni bir olgudur ve çok önemsenmelidir.

Kürdistan illerinde, işçi sınıfının çok yoğun olmadığı bölgelerde dahi genel hizmet işçilerinin, memur ve emekçilerin hareketlenmelerinin yükselmesi, yoksul tarım emekçilerini de hareketlendirmiştir. Bu gelişme de belirleyici derecede önem arz etmektedir.

MHP destekli AKP-SARAY Rejimi artık tükenmişliğinin sınırlarına gelmiştir. Oynadığı uzatmaların devamı yoktur. Ülkenin ekonomik, sosyal ve politik olarak karşı karşıya kaldığı derin kriz tehlikesi karşısında, onun önünü alabilecek ve kendi ömürlerini uzatacak tek yöntem olarak seçtikleri seçimleri bir buçuk yıl öne çekme kararı onları kurtarmayacaktır.

Şimdi, seçimlere kadar taşıma su ile değirmeni aksatmadan döndürmeye çalışacaklar ve seçimde zafer elde ederlerse ülkeye dışarıdan kaynak aktarma kapılarının yeniden açılacağını düşlemektedirler. Kendilerine yönelik muhalefet, direniş ve mücadele süreçlerini önlemek için ise OHAL koşullarında uyguladıkları baskı ve teröre güveniyorlar.

TÜSİAD karşısında OHAL'i savunurken "grevleri OHAL ile erteleyerek engelledik, sizi rahatlattık" söylemleri tüm niyetlerini açığa vuruyor. Neki, barometre yükseliyor. İşçi sınıfının, emekçilerin, yoksul tarım proleteriyasının artık dayanacak hali kalmadı. Emekliler ve işsizler açısından bıçak kemiğe dayandı. Bu güçler sadece 24 Haziran'da değil, sonrasında da geri adım atmayarak tümünüzü silip süpürecekler. Bundan emin olabilirsiniz.

Türkiye işçi sınıfı kendi geleceğini eline alma yeteneğine sahip olduğunu defalarca kanıtlamıştır. Gidişat o yönde ilerliyor. 1 Mayıs 2018 bunun işaretlerini vermiştir.

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
2 Mayıs 2018

İşçi Sınıfının Politik Örgütü TKP ve Açık Örgüt

o Mehmet KADIRGA

İşçi sınıfının politik örgütü, komünist partilerin yasal olduğu ülkelerde siyasi yığın çalışmaları partilerin kendileri tarafından yürütülür. Leninci bir kadro partisi olmakla kitlesel bir komünist parti olma arasında bir çelişki yoktur. Yasal partilerde de partinin omurgasını ve çekirdeğini oluşturan yoldaşların arasında genel üye bileşimine uygulanan hukuktan daha farklı bir hukuk uygulanmaktadır. Bu zorla olmaz. Gönüllülük, görev anlayışı ve sınıf mücadelesinin, dolayısıyla parti çalışmasının görevlerini bir yaşam biçimi olarak herşeyden öncelikli ele alan kadro anlayışı ve fedakarlık, öncü temel parti kadroları için olağan bir anlayıştır. Onun için kitlesel partilerin de Leninci karakter taşıyabilecekleri ve bunun bir çelişki doğurmayacağı kabul edilmiştir.

Komünist partilerin yasaklı olduğu ülkelerde ise tabii ki dernekler, sendikalar, kooperatifler, birlikler, konfederasyonlar, odalar, konseyler partinin legal çalışma alanları olarak belirirler. Bu örgütlerin tümünde parti kadroları bireysel olarak ya da hücreler biçiminde örgütlenerek çalışma yürütürler ve bu kurumları siyasi olarak etkilemeye ve mümkünse yönlendirmeye çalışırlar. Bu çalışmalar içinde yeni üyeler kazanırlar ve parti örgütleri kurarlar. Ancak bu kurum ve kuruluşların içinde bir parti hukuku kurulamaz. Orada ilişkiler söz konusu örgütlerin tüzükleri çerçevesinde şekillenir. Dolayısıyla bu alanlarda örgütlenecek yeni sempatzanlar nerede istihdam edilmelidir sorusu ile karşı karşıya kalıyoruz.

Bir yanıt 12 Eylül öncesi olduğu gibi tüm bu sempatzanların illegal partide partilenmesi ile mümkündür. Fakat bu yaklaşımın yanlış olduğu ve 12 Eylül sonrası politik polis ve istihbaratın partiye karşı yürüttüğü operasyonlarda nasıl yara ve zararlar oluşturduğunu eski kuşaklar kendi bedenlerinde yaşadılar. Özellikle 1979 senesinde artık yarı-legal bir psikoloji ve hatta anlayış içinde parti safklarının arılığının gözardı edilmesi ile yüzlerce hatta binlerce aktif sempatzanın partilenmesi daha sonra yaşanacak felaketlerin habercisi olmuştur. Aynı hatanın tekrarlanmasına gerek yoktur.

Onun için diğer yanıt, bu kadroların partilenmeden içinde çalışılan örgütlerde istihdam edilmeleridir. Fakat bu örgütlerin içinde söz konusu aktif sempatzanların ihtiyaçlarını giderecek bir hukuk oluşturmak mümkün olmayacağı gibi, onlarla ilişkileri sürdürmekle yükümlü olan parti kadroları da deşifre olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu koşullarda sağlıklı bir eğitim çalışması, parti yaşamının uygulanması ve parti hukukunun özümsemesi mümkün olamamaktadır.

Bu nedenlerden dolayı çözüm geniş parti çevresi, sempatzan ve aktif sempatzanların istihdam olacakları açık bir sosyalist kitle partisinin oluşumudur. Parti kadrolarının bu yapı içinde nasıl yer alabilecekleri, alıp almama durumları partinin kendi örgüt politikası doğrultusunda yaşama geçirilecek önemli bir konudur, ancak bu yazının konusu değildir.

Dünya komünist hareketinin ve uluslararası devrimci hareketin bu konuda zengin deneyleri mevcuttur. Doğru uygulandığı pratiklerde çok başarılı mücadele sonuçları alınmıştır. Hiç bir deney bire bir kopyalanmak durumunda değildir. Ülkenin özellik ve koşullarına, sınıf savaşımının düzeyi ve yakın perspektifi gibi konular dikkate

alınarak bir örgüt stratejisi oluşturulur.

Burada önemli olan böyle bir partinin varolan yasal sosyalist ve işçi partilerin benzeri bir nitelik ve nicelikte olmaması gereğidir. Böyle bir parti Latin Amerika devrimci hareketlerindeki kurtuluş cepheleleri mantığında ama yasal yani açık ve demokratik direniş ve ayaklanma yöntemlerini savunan nitelikte bir parti olması, aynı zamanda da nicelik olarak geniş bir yaygınlığa sahip olmasıdır.

Yasal koşullara göre bu parti farklı bir ad taşıyabilir. Bu belirleyici değildir, nasıl ki adının parti olması da sadece gereklilik sonucu olabileceği ama şart olmadığı gibi. Bu noktada önemli olan bu kurumun niteliğidir. Sonra da niceliğidir. Ve niceliği olmayacak böyle bir kuruma hiç ihtiyaç olmadığı gibi, bu başarılmazsa, niteliği de tartışılır olacaktır.

Özellikle 24 Haziran seçimlerinde AKP-SARAY Rejimi türlü entrikalarla tekrar "seçilirse" böyle demokratik, yurtsever, ilerici, özgürlükçü ve sosyalist oluşum diktatörlük karşıtı mücadelenin meşalesi olarak çok daha fazla önem kazanacaktır. Partimizin ön görüşü bu günleri hep birlikte yaşayacağımız yönündedir. Bu oluşum ihtiyacı 1970-80 pratiğini, sınıf savaşımının görece yükseliş dönemini, Sıkıyönetim ve akabinde 1980 askeri-faşist diktatörlüğünü, gerek işkencehaneler ve cezaevleri, gerekse de derin illegalite koşullarında yeraltı parti çalışması yürüten parti kadrolarının deneyleri değerlendirmeleri, ders çıkarmaları ve günümüze yönelik açılımlar üretmeleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bu düşünce, partimiz haricindeki devrimci ve sosyalist örgütlenmelerin de dikkate alınması ile yoğrulmuştur. Onların da yaşadıkları pratik deneyimlerin sonuç derslerini de içermektedir.

Bu oluşum işçi sınıfının öncü politik örgütünün ihtiyaçlarına göre şekillenecek, belirleyici olan bu yapının askeri ve politik stratejileri olacaktır. Bugüne dek devrimci mücadelede, komünist mücadelede bedel ödemiş kadro ve örgüt deneylerinin eseri olacaktır. Marksizm - Leninizm'i işçi sınıfının bilimi olarak kabul eden ve bu bilimin gereklerini yerine getirmek için varlıklarını sürdüren yapı ve/veya yapıların eseri olacaktır.

Bu oluşum sınıfın ve ezilen emekçi halkların olduğu gibi toplumun tüm bölümlerinde, kurum ve kuruluşlarında dal budak salmış bir kurumsallaşma olacaktır. Kendi içine kapalı, sadece doğruyu söyleyen ama icraatı eksik olan bir anlayışta olmayacaktır.

Bu oluşum "nerede hareket orada bereket" mantığı ile sadece eylemlilik peşinde koşan değil, sınıf ve halk yığınları içinde kalıcı, sürekli ve uzun vadeli ilişkiler oluşturan, örgütlenme yöntemleri geliştiren ve bunun sonucunda eylemlilik yaratabilecek nitelikte olmalıdır.

Belirleyici olan her zaman ve koşulda işçi sınıfının politik öncü örgütünün ihtiyaçları, görüşleri ve politikaları olacaktır. Eğer bir tabii olma durumu olacaksa herşey oraya tabii olacaktır, tersi değil. Çünkü bu ülkede gerçekten üretim araçlarının mülkiyetinin burjuvaziden, işçi sınıfına geçmesi hedefleniyorsa, bu mücadelenin belirleyici unsuru işçi sınıfının politik öncü örgütü olacaktır.

Yasadışı Parti ve Yasal Eylem

o Vladimir İlyiç LENİN

Yasadışı parti ve Rusya'daki sosyal-demokratların yasal çalışmalarını sorunu, belli başlı parti sorunlarından biridir. Bu sorun, tüm devrimi izleyen dönem boyunca RSDİP'ni uğraştırmış, safları arasında en sert savaşımlara yol açmıştır.

Bu sorun üzerindeki savaşım, başlıca, tasfiyecilerle onlara karşıt olanlar arasında geçmiştir. Savaşımın sertliği ise, eski, yasadışı partimizin olmak ya da olmamak sorunuyla yüz yüze gelmesi noktasına varmış olmasından ileri gelmektedir. RSDİP'nin Aralık 1908 konferansı, tasfiyeciliği şiddetle kınamış, özel bir kararında da, örgütlenme sorunundaki parti görüşünü açıkça ortaya koymuştur: Parti, yasadışı sosyal-demokrat çekirdeklerden oluşmuştur. Bu çekirdekler "yığınlar arasında çalışmak üzere kendileri için müstahkem yerler" kurmalıdırlar. Bu yerler, olabildiği ölçüde geniş, olabildiği ölçüde dal budak salmış bir yasal işçi toplulukları ağı biçiminde olmalıdır.

Gerek merkez yönetim kurulunun Ocak 1910'da yaptığı genel kurul, gerek Ocak 1912'deki Bütün-Rusya konferansı, partinin bu görüşünü tam olarak onaylamıştır. Bu görüşün kesin ve kararlı niteliği belki de en açık biçimde, yoldaş Plehanov'un son Dnevnik'inde (n° 16, Nisan 1912) tanımlanmıştır. "En açık" diyoruz, çünkü (Ocak konferansının anlam ve önemi üzerinde) o sıralarda nötr bir tutum takınan kişi Plehanov olmuştur. Plehanov, bu nötr tutumu çerçevesinde, bu yerleşmiş parti görüşünü tamamen doğruladı; "kurucu gruplar" denen –partiyle ilişkileri kesilmiş ya da partiyi bırakıp kaçmış, ya da partiden bağımsız olarak ortaya çıkmış olan– grupların, bir kongre ya da yasadışı parti çekirdeklerince yapılacak bir konferans tarafından özel bir karar alınmadıkça, partinin malı gözleriyle görülemeyeceklerini söyledi. Yoldaş Plehanov, "kurucu gruplar"ın partiye ait olup olmadıklarına kendi başlarına karar vermeye bırakılmalarının, ilke olarak anarşizm, pratik olarak da tasfiyeciliğin desteklenmesi ve yasallaştırılması demek olduğunu yazıyordu.

Partinin, birçok vesileyle, üzerinde kesinlikle karara vardığı bu sorun, nötr Plehanov'un bu son açıklamasından sonra artık çözümlenmiş olmalıydı. Ne var ki, son tasfiyeci konferansının kararı, yeniden bu konuya dönmemizi gerektiriyor. Çünkü, bir düzene sokulan şeyleri yeniden karıştırma ve apaçık gerçekleri yeniden bulanık hale getirme çabalarına tanık oluyoruz. Nevski Golos (n° 9) tasfiyeci karşıtlarına yağdırdığı en öfkeli hakaretlerin yanısıra, yeni konferansın tasfiyeci olmadığını ilan ediyor. Ama en önemli sorunlardan biri, yani yasadışı parti ve yasal çalışma konusundaki kararı, konferansın, başından sonuna tasfiyeci olduğunu gösteriyor.

Bu nedenle kararı buraya tam olarak almak ve ayrıntılarına inerek tahlil etmek gerekiyor.

I

Tasfiyeciler konferansının kararı "Parti Kuruluşunun Örgütsel Biçimleri" başlığını taşıyor; ama daha ilk maddesi bile, kurmak istedikleri partinin kuruluş "biçimleri"nin değil, türünün –eski ya da yeni– söz konusu olduğunu ortaya koyuyor. İşte birinci madde: "İşbu konferans, partiyi kurmanın biçim ve yöntemlerini tartışmış ve şu sonuca varmıştır:

"1. Sosyal-demokrat partinin, sosyal-demokrat proletaryanın, kendi kendini yöneten bir örgütü haline dönüştürülmesi, ancak sosyal-demokrat örgütün işçi yığınlarını, her türlü açık toplumsal ve siyasal eyleme çekme girişimi çerçevesinde biçimlenmesiyle gerçekleştirilebilir."

Partiyi kurma kararında daha ilk tümcede kullanılan sözcük, görüldüğü gibi, sosyal-demokrat partinin kayıtsız-şartsız dönüşmesi gereğini kabul ediyor. En hafif bir deyişle, garip. Elbette,

partinin "dönüştürülmesi"ni istemek, her üyenin hakkıdır. Ama o zaman da herkesçe teslim edildiği üzere, dört yıldan beri sorulan soru, yani eski partinin tanınmış olması gerekmez miydi sorusu ortaya çıkar. Bunu herkes bilir.

Parti kararı (Aralık 1908), eski partinin yerine yenisini "koy-mak" isteyen tasfiyecileri olabilen açıklıkla kınamıştır. Nisan 1912'de Plehanov, bir tasfiyeci konferans toplamayı planlayan (ve toplayan) "kurucu gruplar" savunucularına dobra-dobra şunu sormuştur: "Eski partimiz mevcut mu, değil mi?" (Dnevnik Sotsiyal-Demokrata, n° 16, Nisan 1912, s. 8.)

Bu sorudan kaçınma olanağı yoktur. Bu soruyu dört yıllık savaşım ortaya çıkarmıştır. Parti "bunalımı"nın ciddiyetini bu soru çok iyi ifade ediyor.

Böyle bir soru, "sosyal-demokrat partinin dönüştürülmesi ancak, ... gerçekleştirilebilir" şeklinde yanıtlandığı zaman, bunun bir yanıt değil, anlamsız bir kaçamak olduğu hemen ortaya çıkıyor.

Partinin dönüştürülmesi hakkında konuşmaya, eski parti üyelerinden başka hiç kimsenin hakkı yoktur. Eski bir parti var mı yok mu sorusundan kaçarak ve ortalığı fazla bulandırmaksızın (partili olmayan "kurucu gruplar"ın işbirliğiyle), sizin "dönüşüm" dediğiniz şey hakkında karar çıkararak yaptığınız şey sayın baylar, sadece ve sadece görüşünüzün tasfiyeci olduğunu doğrulamaktan başka bir şey değildir. Karar, "sosyal-demokrat proletaryanın kendi kendini yöneten örgütü" şeklindeki tantanalı, ama tümünden anlamsız ifadesi ardından işi getirip "dönüşüm, ancak sosyal-demokrat örgütün, işçi yığınlarını, her türlü açık toplumsal ve siyasal eyleme çekme girişimi çerçevesinde biçimlenmesiyle [bu gülünç, şişirilmiş budalaca ifade üzerinde durmayacağız] gerçekleştirilebilir" şeklinde bir öneriye indirgediği zaman, tasfiyecilik daha da belirginleşiyor.

Bu ne demektir? Akıllara durgunluk verecek bu kararı yazanlar, grevleri ve gösterileri, "yığınları açık eylemlere çekmek" falan diye mi görüyorlar acaba? Mantık, öyle gördüklerini söylüyor. Bu halde karar bütün bütün saçmadır. Çünkü herkes çok iyi bilir ki, bir "örgüt", grevler ya da gösteriler olmasa da "biçimlenebilir". Sayın cin-fikir baylar, örgüt her zaman yerli yerindedir, oysa yığınlar açık eyleme zaman zaman başvururlar.

"Açık toplumsal ve siyasal eylemler" sözünü (otuz yıl önce Ruskiye Vedomosti'nin96 kullandığı üslup gibi, bu kişilerin kullandığı üslup da bürokratça liberal bir üslup) tasfiyecilerin kastettiği şey, grevler ya da gösteriler falan değil, işçi hareketinin yasal biçimleridir. Harika! Ama bu durumda bile, karar saçma. Çünkü ülkemizde örgütün "ortaya çıkması", "ancak ve ancak" yığınları yasal hareketin çerçevesine çekmekle olan bir şey değil. Yasal eylemin hiçbir türüne izin verilmeyen birçok yerde bizim örgütlerimiz var.

Görülüyor ki, kararın ana maddesi (yani örgütün, "ancak ... olursa" ortaya çıkacağı maddesi) kesinlikle hiçbir değer taşıyor. Arap saçı karışıklığından başka bir şey değil.

Ama bu karışıklık içinde apaçık tasfiyeci bir içerik de var. Dönüşüm, yığınların ancak, yasal eylemin içine çekilmesiyle mümkündür. Birinci maddenin anlaşılabilir bir sürü söz arasında ağzında gevelediği şey budur. Ve bu en keskininden tasfiyeciliğin ta kendisidir.

Dört yıldan beri söyleye söyleye partinin dilinde tüy bitti: Bizim örgütümüz, olabildiği ölçüde yaygın ve dal budak salmış yasal topluluklar ağıyla çevrelenmiş yasadışı çekirdekleri kapsar.

Dört yıldan beri de tasfiyeciler, tasfiyeci olduklarını yalanlıyorlar ve dört yıldan beri şöyle diyorlar: Dönüşüm ancak yığınların yasal eyleme çekilmesi girişimi çerçevesinde gerçekleştirilebilir. Bizim partimizin neyi kapsadığı ve bu eski partinin ne tür bir şey olduğu sorusundan, yasalılara özgü biçimde kaçıyorlar. 1912 Nisanında Plehanov şöyle soruyordu: Eski partimiz mevcut mu değil mi? Buna tasfiyeciler konferansı şu yanıtı veriyor: "Dönüşüm, ancak yığınların yasal eyleme çekilmesi ölçü-

Yasadışı Parti ve Yasal Eylem

(Üçüncü sayfadan devam)

sünde gerçekleştirilebilir!"

Bu yanıt, partiden kopan, dün güçlü olduğu için partiyi övendiyesinin önüne katan, ama bugün (yenildiği için) ürkekleşen ve kendilerini ancak tumturaklı sözler söyleyerek savunabilen yasalıcılardan geliyor.

II

Kararın ikinci maddesi şöyle:

"2. Devrim-öncesi döneme bakışla, toplumsal ve siyasal koşullardaki değişiklikler karşısında, daha önceden varolan ya da doğmakta olan yasadışı parti örgütleri, kendilerini, açık işçi sınıfı hareketinin yeni biçimleri ve yöntemlerine uyarlamalıdır."

Bir kez daha çok ince bir mantık. Toplumsal koşullardaki bir değişiklik sadece örgüt biçiminde bir değişikliği gerektirir, ancak karar, bu değişikliğin yönü konusunda inandırıcı hiçbir kanıt getirmiyor.

Karar "toplumsal" ve siyasal koşullardaki değişiklikler'e neden atıfta bulunuyor? Apaçık görünüyor ki, yasadışı örgütün kendini yasal harekete uyarlaması gereğini kanıtlamak, haklı göstermek için, bu pratik sonucu çıkarmak için. Ama öne sürülen şeyden, bu sonuç çıkmıyor. Aslında "koşullardaki değişiklikler karşısında" kendini yasadışı örgütle uyarlaması gereken örgüt, yasal örgüt olmalıdır. Asıl böyle bir sonuç akla-uygun olur.

Tasfiyeciler acaba neden böyle bir karışıklık yapıyorlar?

Çünkü doğruyu söylemekten korkmaktalar; aynı anda iki sandalyede birden oturmak istiyorlar.

Gerçek şu: "Toplumsal ve siyasal koşulların" nasıl değiştiğini açıklamak, bugünkü durumu bir çeşit değerlendirmedir ve tasfiyeciler "bugünkü durumu" (Levitski'nin, Larin'in, Yezhov'un ve ötekilerin yaptığı şey bu) tasfiyeci bir açıdan değerlendiriyorlar.

Ancak bu değerlendirmeyi, açık terimlerle ortaya koymaktan korkmaktalar. Gerçekten de, konferans, bu konuyu ortaya atmaya bile cesaret edemezdi. Yasadışının kendini yasal "uyarlaması"ni gerektiren (bir tür) değişiklik olduğu görüşünü, sesini çıkarmaksızın, sinsice, adeta gümrükten mal kaçırırçasına benimsemesinin nedeni işte budur.

Sosyal-demokrat parti basınının birçok kez belirttiği gibi, bu görüşün, kadet görüşünden hiç farkı yoktur. Kadetler, kendi partilerinin "bir bütün olarak yasadışı kalmaya zorlandığını" itiraf ediyorlar (tasfiyecilerin kararının 3. maddesine bakın) ve değişen koşullar karşısında, yasadışı partinin kendini yasal eyleme uyarlaması gerektiğini söylüyorlar. Kadetler açısından bu yeterlidir. Onlar yönünden, partilerinin yasaklanması yani yasadışı olmaları bir kazadır, bir "anormalliktir", zorunlu bir ayakta kalış biçimidir, çünkü asıl, temel çalışmaları yasaldir. Onların bu görüşü, bay Gredeskul'un "durumu değerlendirisi"nin mantıklı bir sonucudur. Gredeskul'un değerlendirmesi şu: Gereke duyulan şey yeni bir devrim değil, sadece "anayasal çalışmadır".

Kadet Partisinin yasadışılığı kaza eserdir; "anayasal çalışma" genel kuralının bir istisnasıdır. Buradan çıkan mantıklı sonuç, yasadışı örgütün "kendini yasal harekete uyarlaması" sonucu olabilir. Kadetler açısından durum bu.

Ne var ki sosyal-demokrat parti daha başka bir görüş taşıyor. Durumu bizim değerlendirmemizden –partinin değerlendirilmesinden– çıkarılacak temel sonuç, devrimin gerekli olduğu ve yaklaşmış sonucudur. Devrime götürecek olan gelişme biçimleri değişmiştir, ama devrimin eski hedefleri yerli yerinde duruyor. Buradan çıkarılacak sonuç şudur: Örgütlenme biçimleri değişmelidir; "çekirdekler"in biçimi esnek olmalıdır, bu çekirdeklerin genişlemesi, çekirdeğin kendinde değil, ama genellikle onların yasal "çevresinde" olacaktır, vb.. Parti kararlarında bütün bunlar birçok kez belirtilmiştir.

Ama, yasadışı örgütün biçimlerindeki bu değişiklik, hiçbir

zaman yasal harekete "uyarlanma" formülüyle ifade edilmemiştir. Bu tamamen farklı bir şey. Yasal örgütler, yığınlar arasında yasadışı çekirdeklerin fikirlerini yaymak için kullanılan müstahkem mevkilerdir. Başka deyişle, eski etkimizin yasadışı doğrultuda sürüp gitmesini güvence altına almak için etkileme biçimini değiştirmekteyiz.

Salt örgüt biçimi olarak, yasadışı, kendini yasal olana "uyarlamaktadır". Ama partimizin çalışmalarının içeriği açısından, yasal eylem kendini yasadışı olana "uyarlamaktadır". (Yeri gelmişken –şöyle bir değiniverelim– "devrimci menşeviklik" tasfiyecilere karşı verdiği savaş buradan çıkıyor.)

Şimdi bizim tasfiyecilerimiz, birinci noktayı (çalışmanın biçimi) kabul edip ikincisini (çalışmanın içeriği) unuttuklarına göre, düşünün artık kim bilir ne kadar derinler!! Kadet kafalı kararlarının başında da parti kurmanın örgütsel biçimlerine ilişkin şu sav yer alıyor:

"Partiyi, yığınları yasal hareketin içine çekecek ve yasadışı örgütü bu harekete uyarlayacak bir yolda yeniden örgütleyecek biçimde kurmalıyız."

Akla gelen soru şu: Bu, partinin yanıtı gibi mi duruyor, (çünkü partiyi kurmak demek onu güçlendirmek, yasadışı çekirdekleri artırmak, onları yasal müstahkem mevzilerle çevrelemek demektir), yoksa, kadetlerle halkçı sosyalistlerin fikirlerini yinelediğine göre, bir kaçamak noktasını yasallaştırmak gibi mi duruyor? Bir halkçı sosyalist olan bay Peşehonov'un, 1906 Ağustosunda "açık bir parti" kurmaya çalıştığı aman, savunduğu fikirler işte tam bu fikirlerdi – bkz: Russkoye Bogatstvo, 1906, n° 8, ve Proletari, n° 4'teki "Sosyalist-Devrimci Menşevikler"* başlıklı yazı.

* V. İ. Lenin, Collected Works, Vol. 11, s. 197-206. –Ed.

III

Kararın 3. maddesi şöyle:

"3. Sosyal-demokrat parti, örgütünün bir bütün olarak yasadışı kalmaya zorlandığı bugünkü durumda bile, parti çalışmalarının bazı bölümlerini açıkça yürütmeye ve bu amaca uygun organlar kurmaya çalışmalıdır."

Bunun, Kadet Partisi için, ilk sözcüğünden son sözcüğüne kadar doğru bir tanım olduğunu yukarıda belirtmiş bulunuyoruz. Ama burada sosyal-demokrat teriminin yeri yok.

Kadet Partisinin "bir bütün olarak" yasadışı kalmaya "zorlandığı" ve bugünkü durumda "bile" (Tanrıya şükür, bir anayasaya sahip olduğumuz şu sırada) çalışmalarının bir bölümünü açıktan yürütmeye çalıştıkları doğrudur.

Bu tasfiyeci kararın her satırında üstü örtülü ve dolaylı olarak ifade edilen şey, "anayasal çalışma"nın tek çalışma ya da en azından asıl, temelli ve ömürlü çalışma olduğu, kararın bunu kabul ettiğiidir.

Bu kökünden yanlıştır, liberal işçi siyasetinin ta kendisidir.

Sosyal-demokrat parti hem "bir bütün olarak", hem her çekirdeğinde yasa dışıdır ve –en önemlisi– devrim için propaganda yapma ve yolu hazırlama çalışmasında, yani çalışmasının tümünde yasadışıdır. Bu nedenle sosyal-demokrat partinin en açıkta olan çekirdeğinin yaptığı en açık çalışma bile "açıkça yürütülen parti çalışması" olarak görülemez.

Örneğin, RSDİP'nin 1907-1912 arasındaki en "açık" çekirdeği, sosyal-demokrat Duma grubuydu. Bu grup, başkalarına bakışla daha "açık" konuşabileceği bir yerde bulunuyordu. Sadece o yasaldı ve birçok şeyi yasal yoldan dile getirebilirdi. Ama her şeyi değil! Üstelik sadece genel olarak "her şeyi değil", özel olarak kendi partisini ve parti çalışmalarını bile dile getiremezdi, yani ne "her şeyi" ne de en önemli şeyi dile getirebilirdi. İşte bundan ötürüdür ki, partinin geriye kalan "öteki bölümleri" şöyle dursun, Duma'daki sosyal-demokrat grup söz konusu olduğu zaman bile bu

Yasadışı Parti ve Yasal Eylem

(Dördüncü sayfadan devam)

tasfiyeciler kararın 3. maddesini kabul edemeyiz.

Tasfiyeciler, "açık", yasal bir partiyi savunuyorlar. Ama bunu açıkça söylemekten korkuyorlar (işçiler onları korkutmuştur, Trotski, onlara korkmalarını öğütlemiştir). Bu nedenle [tasfiyeciler -ç.] aynı şeyi bir parça örtüleyerek söylüyorlar. Partiyi yasal hale getirmekten söz etmiyorlar, ama parça parça yasallaştırılmasını savunuyorlar.

Nötr Plehanov, Nisan 1912'de tasfiyecilere, kopup ayrılan yasalıcıların "kurucu gruplarının partiye karşı olduklarını söylemişti. Tasfiyeciler konferansı bunu şöyle yanıtlıyor: Kopup ayrılan yasalıcıların "kurucu grupları", "parti çalışmaları"nın bazı yönlerinin açıktan yönetiminin ta kendisidir; bu gruplar "açık hareket"tir, yasadışı partinin, kendisini onlara "uyarlaması" gerekir; onlar "açık hareket"tir, yığınların o harekete "çekilmesi", partinin gerekli "dönüşümünün güvencesi ve ölçütüdür.

Eğer bu görüşleri, Trotski'nin getirdiği "tasfiyeciliğe karşı olan kişiler"in onayladığı doğruysa, demek ki tasfiyeciler amma da ahmak kişi bulup buluşturmuşlar!

IV

Kararın sonuncu maddesi şöyle:

"4. Etkisini kendilerine doğru genişlettiği işçilerin geniş bir kesimini, varlığının yasadışı koşullarından ötürü kendine çekemeyen sosyal-demokrat örgüt, az ya da çok gelişmiş, değişik türden yasal ya da yasadışı siyasal örgütler ve değişik türden yasal perdeler (seçim komiteleri, 4 Mart yasası çerçevesinde kurulan siyasal dernekler, belde ortaklıkları, yaşam pahalılığıyla savaşım için kurulan denekler, vb.) kurarak, bunun pahalılığıyla savaşım için kurulan denekler, vb.) kurarak, bunun yanısıra girişimlerini, siyaset-dışı işçi sınıfı örgütleriyle ortaklaştırarak, kendisini proletaryanın siyasal yönden faal olan kesimleriyle ve onlar aracılığıyla yığınlarla bağlantılı hale getirmelidir."

Burada da, sadece tartışılır olmakla kalmayan, üstelik düpedüz tasfiyeci nitelikte olan şey, yasal perdeler konusunda tartışılmasına yer olmayan kanıtlarla perdeleniyor.

Yasal siyasal örgütler kurulması, Levitski'yle N. Rkov'un savunmuş oldukları şeyin ta kendisidir, partinin parça parça yasallaştırılmasıdır.

Bir yılı aşkın bir süreden beri tasfiyecilere, konuşmayı bırakın, "işçi sınıfı çıkarlarını savunma derneği" falan türünden kendi "yasal siyasal derneklerinizi" kurmaya başlayın diyoruz. Laf ebeleşini bir yana bırakın ve kolları sıvayıp çalışmaya koyulun.

Ama çalışmaya koyulamazlar, çünkü bugünkü Rusya da liberal bir ütopyayı gerçekleştirmek olanaksızdır. Yapabildikleri tek şey, "yasal siyasal örgütler" hakkında görüşlerim söyleyen, bu örgütleri salık veren, yararlı konuşmalara ve karşılıklı teşvike girişen "kurucu gruplarını savunmaktan ibarettir.

Kararlarında resmen, yasadışı örgütlerin kendilerim proletaryanın siyasal yönden faal olan kesimleriyle ve onlar aracılığıyla kitlelerle bağlantılı hale getirmeleri" gerektiğini ilan ederek kendi "kurucu gruplarını savunuyorlar!!! Yani, "siyasal yönden faal" olan, çekirdeklerin dışında bulunacaktır, diyorlar. Bu söz, faal olanların hepsi "ölü parti"den kaçtı, "kurucu gruplar"a gitti şeklindeki ünlü sözün bir başka biçimde söylenişi değil mi?

Trotski ve partiden çıkarılmış olan tasfiyeciler, Naşa Zarya ile Dyelo Jizni'nin yasadışı partiye açıkça sövüp sayarken söylediklerini, biraz daha "yumuşakça" ifade ediyorlar: onların görüşünce en "faal" olanlar dar yasadışı partinin dışındadırlar ve "kişinin kendisini" ilişkilendirmesi gerekenler onlardır. Biz –kopup ayrılan tasfiyeciler– faal unsuruz; "parti" kendisini, yığınlarla bizim aracılığıyla ilişkilendirmelidir.

Parti açık açık söylemiştir: İktisadi savaşıma önderlik edecek sosyal-demokrat parti çekirdekleri işçi birlikleriyle, onların içindeki sosyal-demokrat çekirdeklerle ve sendika hareketinin önder bireyleriyle işbirliği yapmalıdır. Duma seçim kampanyasında da, işçi birliklerinin partiyi omuz omuza yürütmesi önemlidir. Bütün bunlar açıktır, kesindir, anlaşılması kolaydır. Tasfiyecilerin, bunun yerine savundukları şey, genel parti çalışmalarının "siyaset-dışı", yani partisiz işçi birlikleriyle belirsiz bir "işbirliğidir.

Trotski'ye tasfiyeci fikirleri P. B. Akselrod vermiştir. Akselrod'un Naşa Zarya'daki hazin dönüşleri üzerineyse, Trotski, kendisine, bu fikirleri, işleri Arap saçına döndürüp karmakarışık edecek ifadelerle bulandırmasını salık vermiştir.

Bu ikisinin ortaklığı hiç kimseyi aldatamaz. Tasfiyeciler konferansı işçilere, kaçamak lafların anlamına daha dikkat etmelerini öğretecektir. O konferansın, işçiler, bu dersten başka verebileceği hiçbir şey yoktur. Bu ders acıdır ve hiç de ilginç değildir, ama burjuva toplumunda yararsız da sayılmaz.

Levinski'nin günlük giysilerine bürünmüş liberal işçi siyasetinin görüşlerini inceledik. Bu görüşleri Trotski'nin süslü-püslü giysileriyle de tanımak zor değil.

İkiyüzlü sahtecilikle karşılaştırdığı zaman, partinin, yasadışı örgüt ve yasal çalışma konusundaki görüşleri çok daha etkili görünüyor.

Sotsiyal-Demokrat, n° 28-29, 5 (18) Kasım 1912

[V. İ. Lenin: "Tasfiyecilik Üzerine", Sol Yayınları, Ekim 1993, İkinci Baskı, s. 223-232]

Not: Altı çizili satırlar ve bölümler ATILIM Redaksiyonu tarafından çizilmiştir.

Kadrolar Üzerine

o J.V.STALİN

Bazıları, zaferin kendi kendine, yani diyelim ki kendiliğinden gelmesi için doğru bir parti çizgisi hazırlayıp geliştirmek, bunu yüksek sesle ilan etmek, onu tezler biçiminde, genel kararlar biçiminde sergilemek ve onu oybirliğiyle benimsemek yeter diye düşünüyorlar. Besbelli ki bu yanlıştır. Yalnız iflah olmaz bürokratlar ve kırtasiyeciler böyle düşünebilirler. Gerçekte bu başarılar ve zaferler, kendiliklerinden kazanılmamışlardır, parti çizgisinin uygulanması uğruna yürütülen amansız bir mücadele içinde kazanılmışlardır. Zafer hiçbir zaman kendi kendine gelmez; her zaman sökülüp alınır. İyi kararlar, partinin genel çizgisinden yana bildiriler, ancak bir başlangıçtır; ancak yenme isteğini anlatırlar, ama yenginin kendisini değil. Doğru bir çizgi, sorunun doğru bir çözümü verildikten sonra, başarı, örgüt çalışmasına, parti çizgisinin pratik uygulaması için mücadelenin örgütlen-

mesine, adamların iyi düşünülerek seçilmesine, yönetici kademelerin kabul ettikleri kararların uygulanıp uygulanmadığının denetimine bağlıdır. Bu olmazsa, partinin doğru çizgisi ve doğru kararlar, ciddi olarak tehlikeye düşmek tehdidi altındadırlar. Bundan başka, üstelik, doğru siyasal çizgi bir kere belirlendi mi, herşeyi, hatta siyasal çizginin kendi kaderini de, onun gerçekleştirilmesini ya da başarısızlığını da belirleyen, örgüt çalışmasıdır.

Gerçekte, zafer, parti çizgisinin uygulanmasına karşı duran her çeşit güçlüğe karşı amansız ve sistemli bir mücadeleyle elde edilmiş ve kazanılmıştır; bu güçlüklerin üstesinden gelerek, partiyi ve işçi sınıfını, bu erkle seferber ederek, mücadeleyi örgütlenerek, elverişsiz militanları görevden alarak, güçlülere karşı bu mücadeleyi yürütme yeteneğinden daha iyilerini seçerek kazanıldı.

Bu güçlükler nelerdir ve nerede toplanıyor?

Bunlar bizim örgüt çalışmamızın güçlükleri, örgütlenme konusundaki

Reform ve Devrim İlişkisi Üzerine

o İsmail Hakkı YORULMAZ

Bu sorun üzerine I.Enternasyonal döneminden beri tartışma yürütülmektedir. Marx ve Engels, teorilerini gerekçelendirdikten sonra onun öngördüğü stratejik yönelimi belirlerken “Komünist Partisi Manifestosu” eserlerinde kısa ve öz olarak konunun bam teline basmışlardır. “Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyete son verilmesi.” Olayın püf noktası budur.

Lenin farklı eserlerinde,- ki bunların tümü bir takım yazışma ve polemikler sayesinde tetiklenmişlerdir- konu hakkında net görüşler ortaya koymuşlardır. “Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky” ile “Devlet ve Devrim” eserleri bu konuda örneklerden ikisidir.

Rosa Luxemburg “Sosyal Reform mu, Devrim mi?” eserinde reformizme yelken açan Alman Sosyal Demokratı Bernstein ile tartışmaktadır.

Türkiye’de Mustafa Suphi ve akabinde de İ.Bilen yoldaş çok açık ve sarıh biçimde reform ve devrim ilişkisi konusunda pozisyon almışlardır. TKP’nin birinci programı bu anlamda tarihsel öneme sahip bir belgedir. Bilen yoldaş ise 1977 Konya Konferansı’na sunduğu politik raporda konuyla ilgili partimizin görüşlerini açıkça ortaya koymuştur.

Elimizde bu kadar tartışma, deney ve tespit varken, bugün bu konu neden tekrar gündemimize giriyor?

Giriyor çünkü, çok “sol”dan ve yüksek perdeden atan tutan bazen kendilerini komünist bazen de sosyalist olarak adlandıran kimi arkadaşlarımız şirazenin topuzunu kaçırmış durumdadır. Daha önce “sosyalist iktidarcıyız” söylemi ile her türlü reform girişimine ve demokratik adımlara karşı çıkan, onları küçümseyenler, bugün “devrimci cumhuriyet” nitelemesi altında, eski söylemlerinden tam dönüş yaparak kemalist cumhuriyeti kurtarmak ve islah etmek yarışına soyunmuşlar.

Biz bir yararı olmayacağını düşündüğümüz için bu dönüşümü becerenlerle polemige girmek ve onları eleştirmek niyetinde değiliz. Bu konuda kendi bakış açımızı ortaya koyarak konuyla ilgili sonuçlar çıkarmak istiyoruz.

Önce açıkça dile getirmeliyiz ki, komünistler için Demokrasi Sosyalizm’dir. Komünizm ise tam Demokrasi olarak adlandırılabilir. Buradan bakarsak Demokrasi, Sosyalizm ve Komünizm mücadelesi kesintisiz bir sürecin bütünüdür. Lenin mealen der ki; bugün demokrasi için mücadele etmeyenler sosyalizm için mücadele edemezler ve sosyalist demokrasiyi yaşama geçiremezler.

Evet kapitalizm koşullarında demokratik haklar mücadelesi burjuva demokratik çerçevede istemler olarak değerlendirilebilir. İyi de, başka yolu var mı? Burjuva demokratik istemdir diye onu talep etmemek bizleri var olduğumuz çizginin daha gerisine düşürmez mi? Kaldı ki, belirleyici olan bir istemin son tahlilde neye hizmet ettiği ve neyin gerçekleşmesine katkıda bulunduğu. Bu açıdan bakıldığında, demokratik haklar ve demokrasi mücadelesi işçi sınıfının kapitalizm koşullarında örgütlenmesini sağlıyor, sınıf mücadelesinin yükselmesine hizmet ediyor, sınıf bilincinin gelişmesine katkıda bulunuyorsa, bu neden kötü olsun?

Bugünkü Sosyal-Demokrasi’nin “teorisyenlerinden” Eduard Bernstein, henüz Sosyal-Demokratlar, Sosyal-Demokrat ve Komünistler olarak ayrışmadan şöyle bir düşüncüyü savunmuştur:

“Sonul amaç, ki o da ne ise, bir hiçtir, hareket herşeydir.” Yani politik jargonumuzda basitçe ifade edildiği gibi “Nerede hareket, orada bereket”. Sağ oportünizm ile “sol” oportünizmi aynı kuldarda birleştiren unsur da bu değil mi zaten?

Komünistleri, burjuva demokrasiden ve radikal demokrasiden ayıran temel kıtas sonu Sosyalist amaçtır. Mesele kapitalizmin onarılması, yamalanması, kapitalizmin kurtarılması değil, onu ortadan kaldıracak sınıf mücadelesinin verilmesi ve düzenin kökünden yıkılıp değiştirilmesidir.

Sendikal ve siyasal sınıf mücadelesinin komünistçe anlamı, işçi ve emekçilerin bu mücadeleler içinde sınıf bilinci kazanmalarıdır. Bu mücadeleler sürecinde işçi, emekçi ve yoksulların sosyalizme olan eğilim ve yönelimlerini artırmak temel amaçtır.

Marx - Engels ve Lenin’in teoriye yaptıkları en büyük katkılardan biri, sosyalizmin gerçekleşmesinin hareket noktasının kapitalist ekonomik ilişkiler içinde gelişmeye başlamasının keşfedilmesi, yani tespit edilmesidir.

Reformistler, sosyalizmin ekonomik ön koşullarının kapitalizmin bağrından gelişeceğini inkar etmektedirler. Bu da onların içine düştikleri en büyük çelişkidir. Böyle yaklaşıldığı zaman, kapitalizm koşullarında reformlar için mücadele, kapitalizmin reforme edilmesinden başka hiç bir anlam ifade etmemektedir.

Komünistlerin bakış açısı olan, yeni -sosyalist toplum- ekonomik ilişkilerinin, kapitalist ekonomik ilişkilerin bağrından gelişeceği görüşü ise tam da bu noktada devrimci bir yaklaşımdır.

Konunun ekonomik boyutu böyleyken, siyasi boyutu da çok farklı bir içerik taşımamaktadır. Sosyalizmin politik alt yapısı kapitalizm içinde reformları hedefleyen ve kısmi kazanımları gerçekleştiren demokratik haklar mücadelesi ile oluşturulmaya başlanır. Reformistler bu gelişmeden memnun kalırlar ve ilerletmeyi düşünmezler. Adı “devrimci” de olabilecek bir “Halk Demokrasi” onlar için yeterlidir.

Komünistler ise, kapitalizm koşullarında elde edilen nisbi demokratik kazanımları, sınıf mücadelesinin daha elverişli koşullarda ileriye taşımak, yükseltmek anlamında değerlendirirler. Komünistler için “Halk Demokrasi” eğer gerekli olursa kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminin adı olabilir. Komünistler için Halk Demokrasi kapitalizmin kurum, kuruluş ve üretim ilişkilerinin ortadan kalktığı, sosyalizme ekonomik, sosyal ve politik olarak geçişin adıdır. Halk demokrasi, Proletarya Diktatörlüğü yani proletarya demokrasiden farklı bir olgu değildir.

Reformizm, “sol” gösterip sağ vuran, sağ gösterip, “sol” vuran pozisyonlar, küçük-burjuva-aydın katmanların bakış açısıdır. Bunu aşmanın yolu, aynı küçük-burjuva-aydın katman, özne ve kurumların işçi sınıfı bilimi ilişkilerini gözden geçirmeleri, bir anlamda işçi sınıfının bilimine yaklaşmalarıdır. Marksizm-Leninizm’e salt sözlerde değil, gerçek anlamda ne denli yaklaşır, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin ortadan kaldırılmasının sınıf savaşımında belirleyici olduğu noktasını kabul ederlerse, bu sorunun çözümü de o derece kolaylaşır.

Lenin Köşesi

RUS SOSYAL-DEMOKRATLARININ GÖREVLERİ

[...] Bilindiği gibi sosyal-demokratların pratik çalışması, proletaryanın sınıf savaşımını yönetmeye ve bu savaşımı iki biçimiyle örgütle-meye yönelmiştir: sosyalist savaşım (kapitalist sınıfa karşı, sınıflı toplumu yoketme ve bir sosyalist toplum kurma hedefi güden savaşım) ve demokratik sava-şım (Rusya'da siyasal özgürlüğü elde etme ve Rusya'nın siyasal ve toplumsal düzenini demokratlaştırma hedefi güden savaşım). Bilindiği gibi, dedik. Gerçekten de, Rus so-syal-demokratları ayrı bir toplumsal ve devrimci akım olarak ilk ortaya çıktıklarından bu yana, etkinlik alanlarının bu görevine her zaman tam bir belirlilikle parmak basmışlar, proleter sınıf savaşımının iki biçimini ve iki türlü içeriğini her zaman belirtmişler, her zaman sosyalist ve demokratik görevlerinin ayrılmaz bağıntısı üzerinde, onların kendilerine verdiği adın da açıkça dile getirdiği bağ üzerinde direnmişlerdir. Bu-nunla birlikte, sosyal-demokratlar konusunda en yanlış düşüncelere sahip, onları siyasal savaşımı ihmal etmekle vb. suçlayan sosyalistlere bu gün de sık sık rastlanıyor. Öyleyse Rus sosyal-demokrasininin pratik çalışmasının her iki yanının nitelendirilmesi üzerinde biraz duralım.

Sosyalist çalışma ile işe başlayalım. St. Petersburg'da sosyal-de-mokrat "İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Savaşım Birliği"nin oradaki işçiler arasında çalışmasını yaygınlaştırdıktan sonra, sosyal-demokrat et-kinliğini niteliğinin bu bakımdan tamamıyla açık olduğunu kabul etmek gerekirdi.

Rus sosyal-demokratlarının sosyalist çalışması, bilimsel sosyaliz-min öğretilerinin propagandasını yapmaktan, bugünkü toplumsal ve ekonomik düzen, onun temelleri ve gelişmesi, Rus toplumunun çeşitli sınıfları, bunların karşılıklı ilişkileri ve bu sınıfların birbirleri arasındaki savaşım, bu savaşımın işçi sınıfının rolü, bu sınıfın batmakta ve ge-lişmekte olan sınıflarla olan ilişkisi, kapitalizmin geçmiş ve geleceği ile olan ilişkisi, ayrıca da uluslararası sosyal-demokrasinin ve Rus işçi sınıfının tarihsel görevi konusunda işçiler arasında doğ-ru bir anlayışı yaymaktan oluşur. İşçiler arasında ajitasyon, propaganda ile ayrılmaz bir bağıntı içinde bulunur ve Rusya'da bugünkü siyasal koşullar ve işçi yığınlarının şimdiki gelişme düzeyi açısından doğal olarak ön plana geçer. İşçiler arasında ajitasyon, sosyal-demokratların işçi sı-nıfının tüm kendiliğinden savaşım ve eylemlerinde, çalışma süresi, iş ücreti, çalışma koşulları vb., vb. yüzünden işçilerle kapitalistler ara-sında çıkan tüm çatışmalara katılmaktan oluşur.

Çalışmamızı, çalışma yaşamının günlük pratik sorunları ile en sıkı biçimde kaynaştırmak, bu sorunlarda yönlerini saptamada işçilere yar-dım etmek, onların dikkatini en kabaca kötüye kullanmalara yönelt-mek, girişimcilere karşı öne sü-recekleri istemlerini eksiksizce ve amaca daha uygun biçimde belirlemelerinde onlara yardım etmek, işçilerde dayanış-ma bilincini geliştirmek, proletaryanın dünya ordu-sunun bir parçası olan birleşik bir işçi sınıfı olarak tüm Rus işçilerinin çıkarlarının ve davasının ortak olduğu bilincini geliştirmek bizim gö-revimizdir.

İşçi topluluklarının örgütlendirilmesi, bu gruplarla sosyal-demo-kratların merkez grubu arasında düzenli ve sıkı ilişkilerin kurulması, işçi yayınlarının çıkarılması ve dağıtılması, işçi hareketinin tüm mer-kezleri ile haberleşmelerin düzenlenmesi, bildirilerin ve çağrılarının çı-karılması ve dağıtılması, deneyimli ajitatorlerin yetiştirilmesi, ana çizgileriyle Rus sosyal-demokrasininin sosyalist çalışmasının biçim-leridir.

Bizim çalışmamız her şeyden önce ve en başta, fabrikalarda ve atölyelerde çalışan işçilere, kentli işçilere yönelmiştir. Rus sosyal-de-mokrasisi güçlerini dağınmak hale getirmemeli, çalışmasını, sosyal-de-mokrat görüşleri en çok kabul edecek kadar, düşünsel ve siyasal bakımdan en çok gelişmiş ve sayıca güçlülüğü ve ülkenin büyük siya-sal merkezlerinde yo-ğunlaşmış olması dolayısıyla en önemli olan sanayi proletaryası arasında yoğunlaştırmalıdır. Bunun için kentlerde sağ-lam bir devrimci örgütün oluşturulması sosyal-demokrasinin ilk ve en ivedi görevidir, şu anda bu görevden başka yöne kaymak en büyük bir düşüncesizlik sayılır.

Ama güçlerimizin fabrika işçileri üzerinde yoğunlaşmasını gerekli görür ve bunların dağılmasını kabul etmezsek, bununla, Rus sosyal-demokrasininin Rusya'da proletaryanın ve işçi sınıfının öteki katman-larını ihmal etmesini söylemiş olmak istemeyiz. Böyle bir şey olamaz. Rus fabrika işçisi, tüm yaşam koşulları dolayısıyla, her zaman ve sü-

rekli olarak, el zanaatçıları ile, fabrikalar dışında kentlere ve köylere dağılmış olan, çok daha kötü koşullar içinde bulunan bu sanayi pro-letaryası ile en sıkı ilişkiler içinde bulunmak zorundadır. Rus fabrika iş-çisi kırıl nüfusu ile de dolaysız bir ilişki içindedir (fabrika işçisinin aile-sinin kırsal bölgede olduğu durumlar seyrek değildir) ve bunun so-nucu olarak kır proletaryası ile, milyonlarca tarım işçisi ve gündelikçisi ile, küçük toprak parçalarına bağlanmış ve ağır işlere, rasgele bu-lunan türlü "yan gelire" muhtaç, yani aynı biçimde ücretle çalışan en-kazlanmış köylülerle de yakın ilişki halinde bulunması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Rus sosyal-demokratları, güçlerini el zanaatçılarına ve tarım işçilerine yönetmeyi zaman bakımından uygun sayıyorlar, ama bu katmanları kendi başına bırakmak niyetinde de asla değildiler ve ileri işçiler, el zanaatçıları-ını ve tarım işçilerini yaşam koşulları ko-nusunda bilinçlendirme çabası göstereceklerdir. Böylece bu işçiler, proletaryanın daha geri katmanları ile ilişkiye geçince, onların saflarında da sınıf savaşımının, sosyalizmin ve genel olarak Rus demokrasisinin, özel olarak Rus proletaryasının görevlerine ilişkin gö-rüşleri benimseyeceklerdir.

Kentli fabrika işçileri arasında yapılması gereken çok iş bulundu-ğu sürece, el zanaatçıları-na ve tarım işçilerine ajitatorler yollamak amaca aykırı dü-şer; birçok durumda ise sosyalist işçi, istemeksizin bu katmanlarla ilişkiye geçer ve o zaman bu fırsatlardan yararlanma-sını bilmek, Rusya'da sosyal-demokrasinin genel gö-revlerini öğren-mek zorundadır. Bunun için, Rus sosyal-demokrasininin, darkafalı davrandığı ve fabrika işçileri yü-zünden emekçi halk topluluğunu ihmal etmek istemeye eğilimli olma yolunda suçlayanlar ağır bir hata işlemektedirler. Tersine, proletaryanın ileri katmanları arasında ajita-syon, (hareketin yaygınlaşması ölçüsünde) tüm Rus proletaryasını da sarsmak için en güvenli ve tek yoldur.

Sosyalizmin ve sı-nıf savaşımı düşüncesinin kentli işçiler ara-sında yayılması, bu düşüncelerin daha küçük ve daha dallı budaklı kanallara da gitmesi sonucuna zorunlu olarak götürecektir. Bu amaç-la, bu düşüncelerin daha iyi hazırlanmış bir toprakta daha derin kökler salması ve Rus işçi hareketi ile Rus devriminin öncülerine tam ve eksiksiz olarak işlemesi gereklidir. Rus sosyal-demokrasisi, tüm güçlerini fabrika işçileri arasındaki çalışmaya yöneltince, aynı za-manda uygulamada sosyalist çalışmayı proleter sınıf savaşımının ta-banına indirmeyi ba-şaran, bu arada devrimcilerin başka bölükleriyle kurulan pratik ittifakların teoride, programda, hareketin hedefinde uyuşmalara ya da ödüllere hiçbir zaman vardırılmamasını ve vardırı-mayacağını da hiçbir zaman saklamayan Rus devrimcilerini destekle-meye hazırdır. Halen yalnızca bilimsel sosyalizmin ve sınıf savaşımı öğretisinin devrimci teori, devrimci hareketin hedefi olabileceğinin kesin inancı ile, Rus sosyal-demokratları bütün güçleriyle bu öğretiyi yayacaklar, onu yanlış yorumlamalardan koruyacaklar ve henüz genç olan işçi hareketini Rusya'da daha belirsiz doktrinlere/ bağlama yo-lundaki bütün çabalara karşı koyacaklardır.

Teorik düşüncelerin kanıtlandığına ve sosyal-demokratların pratik çalışmasının gösterdiğine göre, Rusya'nın tüm sosyalistleri sosyal-demokrat olmak zorundadırlar. Şimdi sosyal-demokratların demokra-tik görevlerine ve demokratik çalışmasına geçelim. Bu çalışmanın sosyalist çalışma ile ayrılmaz biçimde bağlı olduğunu bir daha yine-liyoruz. Sosyal-demokratlar işçiler arasında propaganda yaparken, siyasal sorunları görmezlikten gelemezler ve bunları görmezlikten gelme ya da hatta geriye atma yolundaki her girişimi, ağır bir yanlış ve uluslararası sosyal-demokrasinin ilkelerinden sapma olarak görür-ler. Rus sosyal-demokratları, bilimsel sosyalizmin propagandası ya-nında, işçi yığınları arasında demokratik düşüncelerin de propagandasının yapılmasını görev bilirler, tüm görünüş biçimleriyle mutlakliğin özü, sınıfsal içeriği, onun yıkılmasının zorunluluğu, siya-sal özgürlüğün ele geçirilmesi olmaksızın, Rusya'nın siyasal ve top-lumsal düzenini demokratlaştırmaksızın, işçi davası yolunda başarılı bir savaşım yapılamayacağı gerçeğini yarma çabası gösterirler. So-syal-demokratlar, en yakın ekonomik istemlerin temeli üzerinde işçiler arasında ajitasyon yaparak, işçi sınıfının en güncel siyasal gereksin-melerine, sıkıntı-larına ve istemlerine bağlı ajitasyonu, yani grevlerde, işçilerle sermaye sahipleri arasında çıkan her çatışmada kendini gös-teren polis terörüne karşı ajitasyonu genel anlamda Rus yurttaşları

Lenin Kösesi

RUS SOSYAL-DEMOKRATLARININ GÖREVLERİ

(Yedinci sayfadan devam)

olarak ve özel anlamda en çok ezilen, en çok haktan yoksun sınıf olarak işçilerin haklarının kısıtlanmasına karşı ajitasyonu — mutlakiyetin, işçilerle yakın ilişkisi olan ve işçi sınıfına köleleşmesini nesnel biçimde gösteren her seçkin temsilcisine ve uşağına karşı ajitasyonu da bununla çözülmeyen biçimde bağıntılı yaparlar.

İşçi sınıfının günlük yaşamında ekonomik alanda ekonomik ajitasyon için yararlanılamayacak hiçbir sorunu nasıl yoksa, siyasal alanda da siyasal ajitasyonun konusu olmayan hiçbir sorun yoktur. Ajitasyonun bu iki türü, sosyal-demokratların etkinliğinde bir madalyonun iki yüzü gibi birbirini tamamlar. Siyasal ajitasyon gibi ekonomik ajitasyon da proletaryanın sınıf bilincinin gelişmesi için aynı ölçüde gereklidir ve siyasal ajitasyon gibi ekonomik ajitasyon da Rus işçisinin sınıf savaşımı için kılavuz olarak aynı ölçüde gereklidir, çünkü her sınıf savaşımı bir siyasal savaştır. Öteki ajitasyon gibi beriki de işçilerin

bilincini uyandırır, onları örgütler ve disipline sokar, eylem dayanışması ve sosyal-demokrat fikirler uğruna savaşım için eğitir ve bundan dolayı işçilere, en yakın sorunlarda, en ivedi gerekliliklerde kendi güçlerini deneme olanağı verir, kısmi sorunlarda düşmandan zorla ödünler koparma ve böylece kendi ekonomik durumunu iyileştirme olanağını işçilere sağlar, kapitalistleri, örgütlü işçilerin gücünü hesaba katmaya zorlar, Hükümeti işçilerin haklarını genişletmeye ve onların istemlerine kulak vermeye zorlar, kendisine karşı düşünceli, kendi içinde pekişmiş bir sosyal-demokrat örgüt tarafından yönetilen işçi yığınları karşısında hükümeti sürekli bir korku içinde tutar. [...]

1897 sonunda yazılmıştır.

Lenin Werke, Bd. 2, s. 330-335, Dietz Verlag / Berlin

Kadrolar Üzerine (Beşinci sayfadan devam)

yönetimimizin güçlükleridir. Güçlükler bizde, bizim yönetici militanlarımızda, örgütlerimizde, parti organları aygıtında, sovyetler, ekonomik organlar, sendika organları aygıtında, genç komünistler aygıtında ve başka örgütlerde toplanıyorlar.

Parti örgütlerimizin, sovyet örgütlerimizin, ekonomik ve başka cinsten örgütlerimizin ve onlar gibi yöneticilerinin güç ve yetkesinin şimdiye kadar bilinmeyen oranlarda büyüdüğünü anlamak gerekir. Ve düpedüz bu yüzden, şimdi her şey, ya da hemen hemen her şey, onların çalışmasına bağlıdır. Sözde-nesnel koşullara sığınılıp, sorumluluk onlara bırakılmaz. Partinin siyasal çizgisinin doğruluğu birçok yılın deneyimi ile gerçekleşdikten, işçi ve köylülerin bu çizgiyi destekleme iradeleri artık kuşku bırakmayacak duruma geldikten sonra, nesnel denilen koşulların rolü asgariye inmiş olur, oysa örgütlerimizin ve bu örgütlerin yöneticilerinin rolü kesin belirleyici ve olağanüstü bir nitelik alır. Bu, ne anlama gelir? Bu demektir ki, çalışmamızın boşluklarının ve kusurlarının sorumluluğu, bugün, ondokuz, "nesnel" koşullara değil, bizzat bize, yalnız bizim kendimize düşer...

Yönetim aygıtının bürokrasiliği ve kırtasiyeciliği; canlı, diri ve somut bir yönetim yerine "genel anlamda yönetim" üzerine bir takım gevezelikler; örgütlerin işlevsel yapısı (yani aynı yönetiminin çeşitli servisleri arasına bölmeler koyma) ve kişisel sorumluluktan yoksunluk; çalışmada ve ücret sisteminin eşitletilmesinde sorumluluk eksikliği; alınan kararların uygulanışının sistemli bir biçimde denetlenmemesi; özeleştirme korkusu; işte bizim güçlüklerimizin kaynakları, işte bugün bu güçlüklerin toplandıkları yerler.

Bu güçlüklerin, sertlik ve kararlarla yenilebileceğini sanmak safdillik olur. Uzun zamandan beri, bürokratların ve kırtasiyecilerin, parti ve hükümet kararlarına bağlılıklarını sözlerle açıklamakta, ama fiilde onları çekmecelere saklamakta üstlerine yoktur. Güçlükleri yenmek için örgüt çalışmamızın, partinin politik çizgisinin gereklerinin gerisinde kalması durumunu ortadan kaldırmak gerekiyordu; örgüt konusundaki yönetim düzeyini, ulusal ekonominin bütün alanlarında siyasal yönetimin düzeyine yükseltmek gerekiyordu; örgüt çalışmamızın siyasal sloganlarının ve parti kararlarının pratiğe geçirilmesini sağlayacağı şekilde davranmak gerekiyordu.

Bu güçlükleri yenmek ve başarıları elde etmek için, mücadeleyi örgütlendirmek, işçi ve köylü yığınlarını bu mücadeleye sürüklemek gerekiyordu; partiden ve ekonomik örgütlerden şüpheli, kararsız, bozulmuş unsurları uzaklaştırmak gerekiyordu.

Partimizin Merkez Komitesinin, geçtiğimiz dönem boyunca, kendi örgüt çalışmasını kesinlikle bu doğrultuda yürüttüğünü biliyorsunuz.

Merkez Komitesi, bu durumda, Lenin'in, dahice düşüncesinden, yani örgüt çalışmasında esas olanın adam seçimi ve uygulamanın denetimi olduğu düşüncesinden esinlenmiştir.

Birkaç sözcük de, adam seçme ve görevinin adamı olmayanların görevden alınması üzerinde söylemek istiyorum.

Kurtulmak zorunda olduğumuz -bu konuda herkes görüş birliğindedir- bürokratlar ve kırtasiyecilerden başka çalışmamızı frenleyen, onu güçleştiren ve ilerlememizi engelleyen iki militan tipimiz daha var.

Bu militanların birinci tipi, geçmişte hizmet etmiş, şimdi de büyük adamlık taslayan kişilerdir; bunlar, parti ve Sovyet devleti yasalarının kendileri için değil, avanaklar için yapıldığını düşünürler. Bu adamlar, partinin ve hükümetin kararlarını yerine getirmek zorunda olmadıklarını sanıyorlar ve böylelikle de parti ve Sovyet devletinin disiplin temelini yıkıyorlar. Par-

tinin ve Sovyet devletinin yasalarını çiğnerken neye güveniyorlar? Sovyetler iktidarının geçmişteki hizmetleri yüzünden kendilerine çatmayı göze alamayacağını umuyorlar. Bu kendini beğenmiş büyük beyler, kendilerini yeri dolduramaz sanıyorlar ve ceza görmeksizin yönetici organların kararlarına karşı gelebileceklerini sanıyorlar. Bu militanlara nasıl davranmalı? Hiç duraksamadan, geçmiş hizmetlerine hiç bakmadan, bunları yönetici görevlerden almak gerekir. Bunların rütbelerini indirmek ve bunu da basında yayınlamak gerekir. Bunu, bu kendini beğenmiş bürokratların, bu büyük beyefendilerin kurumlarını bozmak için ve onları yerlerine oturtmak için yapmak gerekir. Bunu, bütün çalışmamızda, parti disiplinini ve Sovyet devleti disiplinini sağlamlaştırmak için yapmak gerekir.

Şimdi de ikinci tipe bakalım. Gevezelerden söz etmek istiyorum, namuslu gevezeler de diyebilirdim, evet bu namuslu, dürüst, Sovyet iktidarına bağlı, ama ne olursa olsun bir şeyi düzenlemek, yönetmek ellerinden gelmeyen adamlardan söz etmek istiyorum. Geçen yıl, bu yoldaşlardan biri ile bir görüşmem oldu, çok değerli, ama iflah olmaz bir geveze, her işi o boş lafları içinde boğabilir. Bakın görüşmemiz nasıl oldu:

Ben.- Sizde ekim işleri ne durumda?

O.- Ekim işleri mi Stalin yoldaş? Seferber olduk.

Ben.- Nasıl olur?

O.- Sorunu tam cepheden ele aldık.

Ben.- Peki sonra?

O.- Hızlı ve köklü bir değişiklik oluyor Stalin yoldaş; yakında, büyük bir köklü değişme olacak.

Ben.- Ya, peki başka?

O.- Bizde ilerlemeler belirgin hale gelmektedir.

Ben.- İyi. Ama, öyle de olsa, ekim işleri nasıl gidiyor?

O.- Ekim işleri konusunda, Stalin yoldaş, şimdilik herhangi bir hareket yok.

İşte gevezenin portresi. Onlar seferber olmuşlar, sorunu cepheden ele almışlar, hızlı ve köklü bir değişme var, ilerleme var, ama işler olduğu gibi duruyor.

İşte Ukraynalı bir işçi kısa bir zaman önce bir örgütün durumunu tasattı tamam böyle karakterize ediyordu. Bu örgütün çizgisinin ne olduğu kendisine sorulduğunda, şöyle karşılık veriyordu: "Çizgi, inan olsun ki ... çizgi var elbette, ama çalışma görülüyor ortalıkta." O örgütün de böyle namuslu gevezeleri var, besbelli.

Ve bu gevezeler yerlerinden alındıkları ve pratik çalışmadan uzaklaştırıldıkları zaman, kollarını açıp şaşkınlıklarını gösteriyorlar: "Neden bizi görevden alıyorlar? İşler yürüsün diye ne yapılmak gerekiyorsa hepsini yapmadık mı? Yıldırım işçileri konferansı toplamadık mı, bu konferansta partinin ve hükümetin sloganlarını herkese bildirmedi mi? Merkez Komitesinin tüm Politbürosunu onursal başkanlığa seçmedik mi? Stalin yoldaşa selamlarımızı yollamadık mı? Daha ne istiyorsunuz bizden?"

Bu iflah olmaz gevezeleri ne yapmalı? Eğer onları pratik çalışma alanında bırakırsak, her işi, bitmez tükenmez ve dolambaçlı söylevler dalgası içinde boğmayı becerirler. Onları yönetme görevlerinden almak ve onlara başka bir iş, pratiğe ilişkin olmayan bir iş vermek gerektiği açıktır.

* SSCB Komünist (Bolşevik) Partisi XVII. Kongresine Sunulan Merkez Komite Çalışma Raporundan / 26 Ocak 1934